

prebivalstvu Španske in Portugalske skupaj, namreč 25 milijonov mož.

Hindenburg in Ludendorff o položaju.

Nemčija štedi z vojaštvom.

K.-B. Berlin, 3. avgusta. Ludendorff se je izrazil o položaju proti vojnim poročevalcem nemških listov tako-le: To pot se naš napad v Franciji ni posrečil. Dosegli smo samo taktičen uspeh. Sovražnik se nam je izmuznil 15. julija, nakar smo mi že 16. julija prekinili operacije. Mi si prizadevamo vedno, da prekinemo svoja podjetja, kakor hitro žrtve ne odgovarjajo več cilju. Moja prva dolžnost je, da varčujem z našim vojaštvom. O Fochu se je izrazil tako: Njegov načrt je bil, da prodre v naš bok in nas vrže nazaj do Aisne; toda vsled izbornega vodstva naše 7. in 9. armade je bilo to popolnoma izključeno.

Z napadom 18. julija smo računili, zato smo bili tudi pripravljeni. Sovražnik je trpel grozne izgube, vsled česar je izenačen dohod Amerikancev, katerih ne podcenjujemo. 19. julija smo zopet vladali položaj in tako bo tudi ostalo. Ozemlje smo prepustili sovražniku po načrtu. Mi imamo prej ko slej popolnoma zaupanje.

Nato je govoril Hindenburg: Na Amerikance so se naše čete ravno tako hitro navadile kakor na Črne, katerih so ležale ogromne množine pred našimi črtami. Mi smo pa z vojaštvom štedili. Ta okolnost in pa obziri na boljši dovoz so določevali naše ukrepe. Mi smo preložili bojno črto v ugoden teren, da olajšamo četam življenje. Mi vsi želimo miru, ampak to mora biti časten mir in tak tudi bo; o tem smo popolnoma prepričani.

Kako dolgo bo še trajala vojna?

Rotterdam, 5. avgusta. Lloyd George izrazil se je napram odposlanstvu delavcev pristana Liverpool, da bode odločitev vojne padla gotovo še v teku tega leta in prihodnja zimska vojna bode gotovo zadnja za trpeče ljudstvo.

Generalfeldmaršal v. Eichhorn.

Prinašamo sliko generalfeldmaršala v. Eichhorn, ki ima v nemški vojni zgodovini zmagoslavni delež one gigantovske bitke

Generalfeldmaršal v. Eichhorn.
v. Masuren.

ob Mazurskih jezerih, v katerih so bili Rusi začetkom vojne odločilno poraženi. Bil je dne 30. julija t. l. na zverinski način skozi napad z bombo v Kijewu umorjen.

Vojna na morju.

19.000 brutto-register-ton potopljenih.

K.-B. Berlin, 30. julija. (W.-B.) V Srednjem morju je bilo 5 parnikov z okroglo 19.000 brutto-register-tonami potopljenih.

Šef admiralnega štaba mornarice.

En parnik za prevažanje čet in dva razruševalca potopljena.

K.-B. London, 5. avgusta. Britska admiraliteta javlja: Domov vrnivši se transpotni parnik „Vanilde“ je bil 3. avgusta torpediran in se je potopil. Pogreša se 123 mož.

Dva britska torpedna razruševalca sta bila dne 2. avgusta skozi sovražne mine potopljena. 97 mož je prišlo ob življenje.

K.-B. Amsterdam, 5. avgusta. Renter javlja o potopitvi „Vanilde.“ Ladja vozila je 600 bolnih in ranjenih; več kakor 550 je bilo v soboto izkrcanih. Ladja je bila zadeta s torpedom v bližini strojev.

13.000 brutto-register-ton potopljenih.

K.-B. Berlin, 1. avgusta. (Uradno). Na severnem bojišču potopili so naši podmorski čolni 13.000 brutto-register-ton.

20.000 brutto-register-ton.

K.-B. Berlin, 3. avgusta. (Uradno). Na zapadni obali Anglije je bilo od naših podmorskih čolnov 20.000 brutto-register-ton potopljenih.

Nadaljnih 29.000 brutto-register-ton uničenih.

K.-B. Berlin, 4. avgusta. W.-B. V zavrtnem okolišu zapadno Anglije je padlo nadaljnih 13.000 brutto-register-ton delavnosti naših podmorskih čolnov kot žrtev.

K.-B. Berlin, 5. avgusta. (W.-B.) V vodah okrog Anglije so naši podmorski čolni 16.000 brutto-register-ton potopili.

Šef admiralnega štaba mornarice.

18.000 brutto-register-ton potopljenih.

K.-B. Berlin, 5. avgusta. Na vzhodni obali Angleške je bilo v pokrajini Kanala deloma iz močno varovanega spremstva 18.000 brutto-register-ton potopljenih.

Nemški podmorski čolni pred ameriško obaljo.

K.-B. Washington, 5. avgusta. (Reuter). Eden nemških podmorskih čolnov potopil je 100 milj od obali Virginija nek ameriški tank-parnik. 30 preživečih je bilo izkrcanih.

Politični utrinki.

Našim „marljivim“ poslancem Korošcu, Brenčiču, Verstovšku in drugim.

Vi, ki ste pijani od „jugoslovanskega“ duha, in vtikate vaše veleizdajalske nosove povsod in rovate ž njimi proti Avstriji, vi ki vas je opij cesarske armistije vaših vrlih, za sovražnike toli zasluženih bratcev do zblaznelosti omamil, in ki se vozite z dišečimi cigarami na Dunaj in vtikate tam v vaše nikdar polne žepe tisočake Judeža, ali ste kaj poskrbeli pri vladi, da bode naše ljudstvo imelo kaj za obleči, da ne bode v prihodnji hudi zimi nago okrog hodilo? Gotovo ne — nič niste poskrbeli! Vas ne briga beda prebivalstva, niso vam mar upni zdihi vaših nekdanjih volilcev, mar so vam le svetli srebrnjaki Judeža, ki si jih izkupite za protiavstrijsko gonjo v zvezi z našimi sovražniki. Vedi ljudstvo, to so bile pred volitvami smrdljive ovce v volčjih kožuhih, ki niso ganile niti mezinca, samo da so zadostile tamkaj svojim političnim strastem, kjer bi bile dolžne, se za tebe, zapeljano ljudstvo, pobrigati. Ali storili niso popolnoma in prav nič. Glasovali so tamkaj proti vsem državnim upravam in zavlačujejo ter podaljšujejo vojno, nakar bode beda prebivalstva še večja. Poskrbeli bi lahko, ali kaj jim je mar; ljudstvo naj le trpi pomanjkanje, glad in končno naj še hodi v hudem mrazu nago okrog. — Nič niso poskrbeli...

Nemški cesar Viljem svojemu ljudstvu in armadi.

W.-B. Berlin, 31. julija. Cesar Viljem izdal je sledeče oklice:

Nemškemu ljudstvu!

Minula so štiri leta težkega boja, polna spomina vrednih činov. Za večne čase nam

je dan zgled, kaj zamore doseči ljudstvo, katero stoji za najpravičnejšo stvar, za dosego in trditev svojega obstanka na bojišču. Hvala ležni časujemo božjo roko, ki je milostno varovala Nemčijo in s ponosom smemo pripoznati, da nismo bili nevedni neizmer-nih nalog, pred katere nas je božja previdnost postavila. Če so bili dani našemu ljudstvu in boju voditelji, zmorni najvišjih činov, tako je tudi isto z vsakim dnevom v zvestobi dokazalo, da si je zaslužilo imeti takorsne voditelje. Kako bi zamogla armada na zunaj svoja ogromna dela izvrševati, če bi se na domu skupno delo do najvišje mere osebnega napora ne izvrševalo? Zahvala pristojno vsem, ki so pod najtežjimi pogoji pri teh nalogah sodelovali, katere so poverjena državi in občini, prav posebno pa našim zvestim neutrudljivim uradnikom. Hvala kmetovalcu, kakor meščanu, hvala tudi gospem, na katerih je v tem vojnem času toliko ležalo.

Peto vojno leto, katerega prag smo danes prestopili, ne bode prihranilo nemškemu ljudstvu tudi nadaljnega pomanjkanja in izkušenj; pa naj pride karkoli hoče, vemo, da smo najhujše že prestali. Kar se je na vzhodu skozi naše orožje doseglo in kar se je skozi mirovni zaključek zagotovilo, kaj se izvršuje na zapadu, nam prodaja najboljšo jamstvo, da bode Nemčija iz te ljudske borbe, ki je že nekatero mogočno deblo porazila, izšla močna in ojačena.

Na tem dnevu spomina spominjamo se z bolestjo težkih žrtev, ki so se morale doprinesiti domovini. Našim družinam zadale so se praznine, trpljenje te strašanske vojske ni zaprineslo nobenej nemške hiši. Tisti, ki so kot dečki polni navdušenja videli odriniti prve čete na bojišče, stojijo danes ob strani svojih očetov in bratov sami kot boritelji v fronti. Sveta dolžnost nam zapoveduje, vse storiti, da ne bode ta dragocena kri zastoj tekla. Nič nismo zanemarili in zamudili, da bi zamogli vpeljati zopet mir v uničen svet. Ali v sovražnem taboru še se glas človeštva vedno noče slišati. Kolikokrat smo besede o spravi izustili, tolikokrat smo zadeli na zasmehovanje in sovraštvo. Sovražniki še nočejo miru. Brez sramote oskrnjujejo z vedno novimi obrekovanji dobro nemško ime. Vedno zopet oznanjajo sovražni voditelji, da mora biti Nemčija uničena. Zato nam je naloga, se dalje boriti in delovati, dokler sovražniki niso pripravljeni pripoznati nam naše življenske pravice, katere smo si proti njihovim nad vse mogočnim napadom priborili in ohranili. Bog z nami!

Na bojišču, dne 31. julija 1918.

Viljem I. R.

Nemškej armadi in nemškej mornarici!

Štiri leta resnega vojnega časa so za vami. Celemu svetu sovražnikov se je nemško ljudstvo s svojimi zvestimi zavezniki zmagonosno ustavilo, prešinjeno od svoje pravične stvari in v zaupanju na Boga milostno pomoč! Vaš naskočni napadalni duh porinil je v prvem letu vojno v sovražno deželo in je ohranil domovino pred grozoto in pustošenju vojne. V drugem in tretjem vojnem letu ste z uničujočimi udarci moč sovražnika na vzhodu zlomili. Medtem so vaši tovariši na zapadu kljubovali ogromni sovražni premoči hrabro in zmagonosno. Kot sad teh zmag prineslo nam je četrto vojno leto na vzhodu mir. Na zapadu bil je sovražnik skozi silo vašega napada občutljivo zadet. Priborjene bitke zadnjih mesecev štejejo k najvišjim slavnim činom nemške zgodovine.

Stojite v sredini najtežjega boja. Obupna napora sovražnika se bode kakor dosedaj ob vaši hrabrosti uničila. Tega sem si svest in gotov in z menoj cela domovina. Ne strašijo nas ameriške armade, ne straši nas številna premoč. Nemški duh je, ki bode dosegel odločitev. Tega nas uči pruska in nemška zgodovina, tega nas uči dosedanja potek vojne. V zvestem tovarštvu z mojo armado stoji moja mornarica v neomahljivi volji na zmago

v boju z večkratno sovražno premočjo. Kljub zvezanemu naporu največjih pomorskih sil sveta vodijo po podmorski čolni žilavo in svesti si uspehov napade proti po morju pritekajoči bojni in življenski moči sovražnika. Vedno na boj pripravljene, odpirajo v neutrudljivem delovanju visoko morske bojne sile podmorskim čolnom pot na odprto morje in jim zagurijo v zvezi z branitelji obali, vir svoje moči.

Daleč od doma se upira majhna, junaška četica naših varstvenih čet hrabro zmečkajoč premoči sovražnika.

V spoštljivosti se spominjamo vseh tistih, ki so svojo življenje za domovino žrtvovali.

Prešinjeno od skrbi za brate na bojišču postavilo je prebivalstvo doma vse svoje moči v odpovedi polnei požrtvovalnosti v službo naše velike zadeve.

Mi se moramo in bomo dalje borili, dokler se ne zlomi uničujoča volja sovražnika. Doprinesli bomo zato vsako žrtev in izvršili vse napore naših moči. V tem duhu ste armada in domovina nerazrušljivo zvezani. Njuna enodušna skupna zveza, njuna nevpogljiva volja dosegli boste zmago v boju za pravico in prostost Nemčije. To nam Bog daj!

Viljem I. R.

Upirajoč se na pravičnost naše skupne stvari in zaupajoč v božjo pomoč končnega častnega miru, prekoračili smo prag petega vojnega leta. Pravičnim besedam slavnega nemškega cesarja, ki si je že pred izbruhom vojne prizadeval preprečiti to nečloveško gorje in ki je tudi v teku vojne večkrat skušal podati sovražniku roko sprave, katere je vedno le bila z zasmehovanjem in sovraštvom zavrnjena, pridružujejo se v zvestej zvestobi tudi neomahljivo druge zvezane države, katere so z Nemčijo vred le cilj peklenskega sovražnega načrta. Iz lepih besedij nemškega cesarja se zrcali jasno le edino obrambeni duh naših držav, ki niso nikdar stremile po razširjanju svojih mej in kojih vsiljeni jim boj so v obrambo svojih dežel bile primorane sprejeti in kojega hočejo tudi do častnega konca voditi, dokler se popolnoma ne zlomi uničujoča volja naših zunanjih sovražnikov in peklenski načrt jugoslovanskih veleizdajalcev v notranjosti države, ki edini pomagajo sovražnikom zavlačevati vojno, češ, da se skozi politične nemire v notranjosti dovede Avstrijo in z njo zvesto zaveznico Nemčijo do popolnega poraza, da bi si potem na razvalinah stare Avstrije ustanovili toliko hvalisano jugoslovansko državo, zvezano s krutimi, kraljemorskimi Srbi. Ali to se jim nikdar ne bode posrečilo. Kakor Feniks izšli boste osrednji velesili omlajeni in ojačeni iz tega groznega boja in se boste zvezani skupno poprijeli del enotno-političnega in gospodarskega razvitka.

Italijani postopajajo zverinsko z našimi vjetniki.

Nove dokaze o nečloveškem postopanju Italijanov z našimi vojnimi vjetniki podaja neki avstro-ogrski štabni oficir, ki se je po skoraj dveh letih vjetništvu povrnil. Klofute, udarci s puškinim kopitom po glavi in po telesu, moritev odlikovanih vojakov ter oropanje do kože je nekaj čisto navadnega, kar se dogaja, ko Italijani zajamejo naše vojake. Vjeto moštvo in oficirje spremlja vsikdar močna straža kavalrije in karabinjerjev. Vjetniki morajo korakati brez vsake hrane in ne smejo niti piti vode; korakati morajo prav naglo, da dohajajo spremljajoče jih jezdce. Tudi ranjeni morajo peš. Bolnim in slabotnim, ki ne morejo dohajati, groze s smrtjo. Po bitki pri Gorici je na cesti Gradisca-Romans k transportu vjetnikov pristopil italijanski oficir in je brez vsakega povoda kar hladnokrvno ustrelil našega feldvebla. Po umiku Italijanov iz Udine so karabinjerji postrelili avstro-ogrskie vjetnike od zadaj, ker jih ti niso mogli več dohajati. Italijanski vojaki, ki so se nahajali ob cesti, koder so naši vjetniki korakali, so

pljuvali našim v obraz in jih zmerjali z našlšč za to primernimi nemškimi psovskami. Transporte vjetnikov zmerja na vse mogoče načine italijansko civilno prebivalstvo vseh stanov, moški, ženske in otroci in si da tako zadovoljstvo svojemu prirojenemu sovraštvu do nas. Pri takem početju še pomagajo straže, saj jim vsi avstrijski narodi niso nič drugega kakor osovraženi „porci di Austriaci“! Po železnici se vozijo oficirji in moštvo v nabasanih živinskih vagonih. V splošnem pa delijo Italijani vjetnike v dve vrsti.

V prvo vrsto spadajo vjetniki iz narodov, katere je treba osvoboditi. Te silijo, da se morajo boriti za Italijo ali entento v obče, večinoma v Macedoniji, Albaniji, v Mesopotaniji in pri Saloniku pod srbskim poveljstvom ali pa na Francoskem.

V drugo vrsto pa spadajo vjetniki iz vseh drugih narodov avstrijskih; ti so delavni italijanski sužnji. Porablja jih povsodi v kamenitih goratih vinogradih v vročini 60 in več stopinj Celzija, v abruških rudokopih, pri pogozdovanju in gradbi cest ter železnic; za svoje delo dobivajo vjetniki 40 centezimov na dan. Noben avstrijski vjetnik, bodisi oficir ali prostak, se ne sme sam pokazati na ulici brez straže, da ga ne bi napadlo ljudstvo. Vjetnike pošiljajo čisto v okužene kraje na delo, v močvirja ob Etni, poleti v pomarančne in oljčne vrtove, kjer dirja na najhujši način mrzlica (malaria), pred katero domačini zbežijo. Za najmanjši prestop se vjetniki kaznujejo s pozameznim zaporom, ali se jim odtegne plača, s postom, z verigami in celo v večletno ječo. Pri pogrebih je prepovedan vsak spreved; ne gomila, ne križ ali napis ne priča, kje je ubogi vjetnik-trpin našel svoj zadnji počitek.

Taki so torej Italijani nasproti nam. To naj bodo torej osvoboditelji ogroženih narodov v Avstriji? S temi se bratijo torej jugoslovanski veleizdajalski lopovi; ti Italijani naj po sodbi Trumbiča in drugih veleizdajalcev v Avstriji ter njihovih tovarišev in somišljenikov pomagajo razkosati Avstrijo in ustanoviti jugoslovansko državo? Ti veleizdajalska ironija!

Tedenski pregled.

Štajerske vesti.

Karl Ferschnig †.

Iz sredine največjega boja za obstanek naše lepe domovine iztrgala nam je neizprosna smrt našega nepozabnega in mnogozaslužnega boritelja za avstrijsko pravo, gospoda Karla Ferschnig, cesarskega svetnika, župana trga Rogatec in lastnika zlatega zaslužnega križa, kateri je v ponedeljek dne 5. avgusta 1918 v 76. letu svoje starosti ob 5. uri popoldan po dolgi, težki bolezni mirno zaspal. Pogreb nepozabnega rajnega vršil se je v sredo dne 7. avgusta 1918. — Trg Rogatec izgubil je z njim vrlega moža in pospeševalca kulturne dvige rogaškega okraja. — Bodi mu štajerska zemlja, za katero se je boril in živel, lahka! Hudo prizadeti družini pa naše globoke sožalje!

Imenovanja v justični službi na Štajerskem. Deželnosodna svetnika in predstojnika okrajnih sodnij Hubert Wagner v Laškem trgu in dr. Franc Pupacher v Ormožu ter namestnik državnega pravnika dr. Karl Weingerl v Celju so imenovani za deželnosodne svetnike v Celju.

Cene bricev v Ptuj. Radi velike draginje, kakor tudi radi pomanjkanja mila in perila, je deželno društvo bricev za Štajersko, kakor v vseh drugih mestih zvišalo cene tudi v Ptuj, in sicer za britje K 1.—, za striženje las K 1.50.

Iz ptujske okolice se nam poroča! Zadnji „Štajerc“ prinesel je članek „Štedljivost za prihodnost“, kateri je našel v kmetijskih krogih prav dober odmev. Na nekaj pojedinih točkah

je pa članek vendar le še pozabil in sicer na to, naj kmet, oziroma doma ostala kmetica ali posestnica štedi z denarjem in ga naj ne zapravlja za razkošno, nepotrebno blago ter za neumne igrače in druge norčije, katerih kmet dosedaj ni poznal in brez katerih je on in njegova deca prej tudi srečno živela, kajti take reči ne trajajo, nimajo pojma in se zahteva za nje danes gorostasne in nezaslišane cene. Dalje ima članek prav, da vspodbuja in opozarja zadolžene posestnike, naj svoje dolgove v šparokasah poravnajo, da bode njihovo gospodarstvo v prihodnosti prospevalo in da se bodo vzdignili iz življenja vednih denarnih zadreg, v katerih so dosedaj živeli. Izbiijejo naj si iz glave neumno misel, da bode denar svojo vrednost izgubil in da ga radi tega tako lahkomišno zapravljajo. Zavedajo naj se in gledajo v bodočnost, ko bode končala vojna in bodo ta sedaj prihranjen in prislužen denar nujno rabili. Treba bode novih denarnih sredstev za povzdigo in pospeševanje umnega gospodarstva, treba bode denarja za popravo hiš in gospodarskih poslopij, za nakup živine, ki je poljedelstvu za pridobitev gnoja neobhodno potrebna, kajti ta stoji s poljedelstvom v tako ozki dotiki, da brez iste ni več kruha in tudi ne zaslužka. Varujmo se torej prepada, ki bi bil za nas in naše otroke v prihodnosti izgubonosni. Kdor se ne more sedaj iz njega izklobacati, ta je za bodočnost izgubljen in temu ni več za pomagati.

Kmetu v pouk in opomin. Če se podamo na deželo, vidimo tu pa tam prav dobro urejena in tako umno uravnana polja, ki jih je vredno posnemati, drugod pa zopet tako ostudno in nestrokovnjaški obdelane in zruvane njive, pri katerih je dotičnik, namesto da bi mu vrgle kak dobiček, na izgubi. Tako se vidi na ptujskem polju ob cesti St. Janža kakih 6 km od Ptuja sedem ali osem njiv večih posestnikov, katere so res vzor umnega poljedelstva in katere je treba na vsak način posnemati; tam se vidi lepo urejene široke ogone z ozkimi brazdami, ki nesejo tamošnjim posestnikom lep dobiček. Nekaj korakov dalje pa vidimo zopet gorostasno nasprotje. Tako zruvane in grdo obdelane njive, da se človeku kar stadi ter da se mora vsak umen poljedelec nad tem hudovati in jeziti. Tam vidimo namreč njive z ozkimi ogoni in širokimi, širokimi brazdami, katere zgledata, kakor da bi vsak dan svinje po njih rovale. Ali tamošnjim posestnikom ne sega um tako daleč, da bi izprevideli, da so le na izgubi? Ali ne pomislijo, da zgubijo z mnogoštevilnimi ogoni in širokimi brazdami najmanj dve tretjini svoje zemlje, ki jim ne donaja nobenega haska in za katero morajo vendar svoje davščino plačevati? Sedaj, ko dobi kmet za svoje pridelke tako lepe bankovce, se tem bolj izplača, da se izkoristi vsak prostorček zemlje in to ne koristi njemu samemu ampak pri pomanjkanju življenskih sredstev tudi splošnosti in obenem ogroženej domovini. Pospešujte torej umno poljedelstvo in posnemajte vaše vzorne sosedje in uvideli boste, da služite splošnosti ter da koristite nele samemu sebi s tem, da skozi umno obdelovanje mnogo več pridelate, marveč da lahko tudi večje množine vaših pridelkov oddate.

Pred oddajo v norišnico — ušla. Neka 24 let stara Marija Korošec, roj. Hajnžič bila je radi tatvin pri okrožni sodnji v Mariboru v preiskovalnem zaporu. Postopanje proti njej se je radi slaboumnosti vstavilo in 2. tega meseca moralo bi se Korošec oddati v norišnico Feldhof. Pred oddajo pa je mestnemu pazniku zaporov ušla.

Najvišje cene za sveže sadje. Štajersko ces. kr. namestništvo je določilo za sveže sadje kot za češplje, jabolke, hruške in slive in sicer pri prodaji na drobno, t. j. do 5 kg, sledeče najvišje cene: Za takozvana luksus-jabolka brez pogreška kilogram K 1.68 za Gradec, K 1.68 za prodajalne in K 1.60 za vse druge občine v deželi. Za luksus-jabolke s pogreškom K 1.22, 1.16, 1.10. Za namizna jabolka prvovrstne kakovosti K 1.14, 1.48,